

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 230/2023
22.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Гордане Којић и Бојане Пауновић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела пореска утаја из члана 225. став 1. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милета Ристића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Бујановцу К. бр. 45/22 од 06.07.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 622/2022 од 30.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 22.03.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Милета Ристића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Бујановцу К. бр. 45/22 од 06.07.2022. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 622/2022 од 30.11.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бујановцу К. бр. 45/22 од 06.07.2022. године, окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела пореска утаја из члана 225. став 2. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 6 месеци, у коју казну му се урачунава време проведено у естрадиционом притвору у Црној Гори од 13.01.2020. године до 27.05.2020. године, време које је провео на издржавању казне затвора по пресуди Основног суда у Бујановцу К бр. 276/16 од 03.05.2007. године од 27.05.2020. године до 17.06.2020. године и време које је провео у притвору по решењу Основног суда у Бујановцу Кв бр. 126/20 од 17.06.2020. године у периоду од 17.06.2020. године до 14.07.2020. године и новчану казну у износу од 100.000,00 динара, као споредну казну коју је дужан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде и одређено да уколико новчану казну не плати у одређеном року, иста ће се заменити казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан затвора, с тим да казна затвора не може бити у дужем трајању од 6 месеци.

Наведеном пресудом окривљени АА обавезан је на плаћање паушалног износа од 4.000,00 динара и на плаћање торшкова кривичног поступка у укупном износу од

105.800,00 динара Основном суду у Бујановцу, у року од 15 дана по правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 622/2022 од 30.11.2022. године, усвојена је жалба браниоца окривљеног АА, па је преиначена пресуда Основног суда у Бујановцу К. бр. 45/22 од 06.07.2022. године, тако што је Апелациони суд у Нишу на основу члана 478. став 3. тачка 1) ЗКП, делимично ставио ван снаге пресуду Основног суда у Бујановцу К. бр. 276/16 од 03.05.2017. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 891/17 од 05.09.2017. године у осуђујућем делу, па је окривљеног АА огласио кривим због извршења кривичног дела пореска утаја из члана 225. став 1. КЗ, за које га је осудио на казну затвора у трајању од 6 месеци, у коју казну му се урачунава време које је провео у естрадиционом притвору у Црној Гори од 13.01.2020. године до 27.05.2020. године, време које је провео на издржавању казне затвора по пресуди Основног суда у Бујановцу К бр. 276/16 од 03.05.2007. године почев од 27.05.2020. године до 17.06.2020. године и време које је провео у притвору по решењу Основног суда у Бујановцу Кв бр. 126/20 од 17.06.2020. године у периоду од 17.06.2020. године до 14.07.2020. године, и на новчану казну у износу од 50.000,00 динара коју је окривљени дужан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде и одређено да уколико новчану казну окривљени не плати у одређеном року, суд ће је заменити казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан затвора, с тим да казна затвора не може бити дужа од 6 месеци.

Наведеном пресудом обавезан је окривљени АА да плати трошкове кривичног поступка пред првостепеним судом, при чему ће о висини трошкова кривичног поступка пред првостепеним судом одлучити тај суд посебним решењем.

Истом пресудом, у осталом делу жалба браниоца окривљеног АА одбијена је као неоснована, па је у осталом делу пресуда Основног суда у Бујановцу К. бр. 276/16 од 03.05.2017. године која је потврђена пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 891/17 од 05.09.2017. године остављена на снази.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Миле Ристић, због повреде члана 103. КЗ, јер је у односу на кривично дело за које је окривљени другостепеном пресудом оглашен кривим наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, на који начин се захтевом указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд према окривљеном на основу члана 422. став 1. тачка 3) ЗКП одбије оптужбу да је извршио кривично дело пореска утаја из члана 225. став 1. КЗ, због апсолутне застарелости кривичног гоњења, и одреди да трошкови кривичног поступка падну на терет буџетских средстава суда, о чијем ће износу одлучити првостепени суд посебним решењем.

Врховни касациони суд на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, разматорио списе предмета са правноснажним пресуда против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости наводи да је окривљени кривично дело извршио у периоду од 18.10.2007. године до 31.12.2007. године, а да је за кривично дело пореска утаја из става 1. Кривичног закона, за које је окривљени АА оглашен кривим другостепеном пресудом, према закону који је важио у време извршења тог дела, била запређена казна затвора до 3 године и новчана казна (члан 229. став 1. КЗ, с тим да је окривљеном било стављено на терет кривично дело из члана 229. став 3. КЗ) а да је за кривично дело пореска утаја из члана 225. став 1. КЗ који је примењен на окривљеног (према Кривичном закону који је био у примени од 01.03.2018. године до 30.11.2019. године), била запређена казна затвора од 6 месеци до 5 година и новчана казна, па како је од извршења кривичног дела до доношења другостепене пресуде протекло више од 15 година наступила је апсолутна застарелост за вођење кривичног поступка према окривљеном.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА не могу се прихватити као основани, а из следећих разлога:

Из списка предмета произилази да је пресудом Основног суда у Бујановцу К. бр. 276/16 од 03.05.2017. године, окривљени АА, коме је осуђено у одсуству, оглашен кривим због кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, (који је важио у време извршења кривичног дела, и за које је била запређена казна затвора у трајању од 1 године до 8 година), за које је осуђен на казну затвора у трајању од 1 године и 6 месеци и на новчану казну у износу од 200.000,00 динара, коју је обавезан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде и одређено да уколико новчану казну не плати у одређеном року иста ће се заменити казном затвора тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан затвора, а да у том случају казна затвора не може бити у дужем трајању од 6 месеци, док је на основу члана 423. став 1. тачка 2) ЗКП, ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело фалсификовање службене исправе из члана 357. став 3. у вези става 1. КЗ.

Из списка предмета произилази да је пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 891/17 од 05.09.2017. године, одбијена као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, па је пресуда Основног суда у Бујановцу К. бр. 276/16 од 03.05.2017. године потврђена.

Имајући у виду да је окривљени АА био правноснажно осуђен због кривичног дела утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ за које је била запређена казна затвора у трајању од 1 до 8 година застарелост кривичног гоњења у смислу члана 103. тачка 3. КЗ наступила би протеком рока од 10 година, а апсолутна застарелост кривичног гоњења у смислу члана 104. став 6. КЗ протеком рока од 20 година од дана извршења тог кривичног дела, што је у конкретном случају 31.12.2027. године.

Из списка предмета произилази да је решењем Основног суда у Бујановцу Кв бр. 30/18 од 18.04.2018. године, замењена новчана казна као споредна казна у износу од 200.000,00 динара изречена према осуђеном АА пресудом Основног суда у Бујановцу К. бр. 276/16 од 03.05.2017. године, због извршења кривичног дела пореска утаја из

члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, казном затвора у трајању од 6 месеци, за коју је одређено да ће се извршити по правноснажности овог решења.

Из списка предмета надаље произилази да је решењем Основног суда у Бујановцу Кв бр. 113/20 од 04.06.2020. године, уважавањем захтева браниоца осуђеног АА, адвоката Милета Ристића, дозвољено понављање кривичног поступка у корист осуђеног АА завршеног правноснажном пресудом Основног суда у Бујановцу К. бр. 276/16 од 03.05.2017. године и у овом предмету је одређен нови главни претрес, а у поновљеном поступку против окривљеног АА донете су правноснажне пресуде против којих је поднет захтев за заштиту законитости браниоца овог окривљеног.

По налажењу Врховног касационог суда, а супротно наводима захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, рок застарелости кривичног гоњења не тече у процесној ситуацији када је дозвољено понављање кривичног поступка због кривичног дела које је било обухваћено ранијом пресудом којом је кривични поступак правноснажно окончан.

Процесна ситуација настала од дана правноснажности решења којим је дозвољено понављање поступка у смислу одредбе члана 479. ЗКП и за време овог суђења искључује утицај застарелости кривичног гоњења на исход тог поступка.

Одредбом члана 479. ЗКП, прописано је понављање поступка након суђења у одсуству, у којем се остварује искључиво интерес окривљеног, који очекује повољнију пресуду од раније донете правноснажне пресуде. Ово посебно што окривљени може захтевати понављање поступка у смислу наведене процесне одредбе и ван услова прописаних у члану 473. ЗКП, уколико наступи могућност да се суђење спроведе у његовом присуству, а такође се у смислу одредбе члана 471. став 2. ЗКП, захтев за понављање кривичног поступка може поднети, поред осталог, и уколико је дошло до застарелости односно након што је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења.

Поступањем у поновљеном поступку и доношењем побијаних пресуда којима је делимично стављена ван снаге пресуда Основног суда у Бујановцу К број 276/16 од 03.05.2017. године која је потврђена пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 891/17 од 05.09.2017. године у осуђујућем делу, која је донета пре наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења, нижестепени судови нису учинили битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, јер је у конкретном случају управо реч о процесној ситуацији насталој након правноснажности решења којим је дозвољено понављање поступка у смислу одредбе члана 479. ЗКП, у корист окривљеног АА и за које време новог суђења искључује утицај застарелости кривичног гоњења на исход тог поступка.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА оценио као неоснован и донео одлуку као у изреци пресуде на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**